



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09-729/12.05.2009 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на втора степен на професионална квалификация за професия **код 624030 Рибовъд**, специалност **код 6240301 Рибовъдство**, от професионално направление **код 624 Рибно стопанство** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ

ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	624	РИБНО СТОПАНСТВО
Професия	624030	РИБОВЪД
Специалност	6240301	РИБОВЪДСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09-729/12.05.2009 г.

София, 2009 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността за придобиване на втора степен на професионална квалификация по професията код **624030 Рибовъд**, специалност код **6240301 Рибовъдство**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на **втора** степен по изучаваната професия **Рибовъд**, специалност **Рибовъдство**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). До утвърждаване на ДООИ за придобиване на квалификация по професията настоящата Национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

- 1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:**
 - а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
 - б. Критерии за оценяване.
- 2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:**
 - а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
 - б. Критерии за оценяване.
- 3. Система за оценяване.**
- 4. Препоръчителна литература.**
- 5. Приложения:**
 - а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността.
 - б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание

Изпитна тема №1: Развъждане на шаран в басейни

План–тезис:

- Видове и категории басейни в шарановите рибовъдни стопанства.
- Естествено и изкуствено размножаване на шарана – техника и подготовка. Методи на изкуственото осеменяване.

Приложно-творческа задача: Посочете видовете шарани според люспестата им покривка.

Дидактически материали: снимки и табла на видове риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва видовете басейни според тяхното устройване.	10
2. Посочва категориите басейни в шарановите рибовъдни стопанства.	10
3. Описва техниката на естественото размножаване на шарана.	15
4. Описва подготовката на разплодниците, получаването на половите продукти и методите на изкуствено осеменяване на хайвера.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 2: Хранене и отглеждане на личинките и малките шаранови рибки

План–тезис:

- Естествена храна - видове.
- Значение на естествената храна при хранене на малките рибки.
- Хранителност и смилаемост на храната - същност.
- Отглеждане на личинките и малките рибки - технология.

Приложно-творческа задача: Посочете потребностите от хранителни вещества при отглеждане на малките рибки.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Посочва видовете естествена храна, подходяща за хранене на шарана.	10
2. Описва значението на естествената храна при храненето на малките рибки.	10
3. Описва хранителността и смилаемостта на храната.	15
4. Описва технологията на отглеждане на личинките и малките рибки.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 3: Хранене и отглеждане на разплодни риби и шарани за угояване

План–тезис:

- Видове фуражи за хранене на шаран. Комбинирани и гранулирани смески.
- Хранителен коефициент – същност и значение. Фактори, влияещи на хранителния коефициент.
- Отглеждане на разплодни риби и риби за угояване - технологии.

Приложно-творческа задача: Определете видовете фуражи на показаните мостри.

Дидактически материали: мостри от фуражи.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Определя видовете фуражи, подходящи за хранене на шаран.	10
2. Описва същността и значението на хранителния коефициент.	10
3. Описва факторите, влияещи на хранителния коефициент.	15
4. Описва технологията за отглеждане на разплодни риби и риби за угояване.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 4: Отглеждане на шаран в двулетен и трилетен оборот и при условия на разновъзрастни посадки

План–тезис:

- Отглеждане на шаран в двулетен и трилетен оборот - технологии.
- Угояване на шаран при условията на разновъзрастни посадки.
- Рибовъдни стопанства в напоителни системи – технологии.
- Технологии на отглеждане на риби във водни пречиствателни станции.

Приложно-творческа задача: Посочете условията, при които трябва да се отглеждат разновъзрастни шарани.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва технологията на отглеждане на шаран в двулетен и трилетен оборот.	10
2. Посочва условията за угояване на шаран от разновъзрастни посадки.	15
3. Описва рибовъдните стопанства в напоителните системи.	10
4. Описва технологията на отглеждане на риба във водните пречиствателни станции.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 5: Размножаване на растителноядни риби

План–тезис:

- Подготовка на разплодниците и техника на получаване на полови продукти.
- Получаване, оплождане и люпене на хайвера – методи и видове инкубатори.
- Отглеждане на личинките - технологии. Броене, разсаждане и отглеждане на рибките до еднолетна възраст.
- Племенни и стокови рибовъдни стопанства.

Приложно-творческа задача: Посочете и опишете начините на броене на рибките.

Дидактически материали: мостри от консервиран хайвер на растителноядни риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва подготовката на разплодниците и техниката на получаване на половите продукти.	10
2. Описва методите на оплождане, видовете инкубатори и технологията на люпене на хайвера.	15
3. Описва технологията на отглеждане на личинките и малките рибки.	15
4. Описва племенните и стоковите рибовъдни стопанства и методите на селекция.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 6: Хранене и отглеждане на растителноядни риби

План–тезис:

- Хранене и отглеждане на разплодни риби и риби за консумация - технологии.
- Екстензивни и интензивни рибовъдни стопанства.
- Пълносистемни и непълносистемни рибовъдни стопанства.

Приложно-творческа задача: Посочете кои са по-ефективните рибовъдни стопанства, като се обоснове.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава технологията на хранене и отглеждане на разплодни риби и риби за консумация.	20
2. Описва екстензивните и интензивните рибовъдни стопанства.	20
3. Посочва разликата между пълносистемните и непълносистемните рибовъдни стопанства.	10
4. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 7: Развъждане на пъстърви

План–тезис:

- Устройство на пъстървова риболюпилня. Инкубатори – видове и устройство.
- Подготовка на пъстървовите разплодници за размножаване. Получаване и осеменяване на хайвера - методи. Инкубация на хайвера - същност.

Приложно-творческа задача: Посочете отделенията, които има всяка пъстървова риболюпилня.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва устройството на пъстървова риболюпилня.	10
2. Описва устройството на различните видове инкубатори.	15
3. Описва подготовката на пъстървовите разплодници за размножаване.	10
4. Описва методите за получаване и осеменяване на хайвера.	10
5. Описва технологията на люпене на хайвера.	10
6. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 8: Пъстървови стопанства

План–тезис:

- Устройство на пъстървово стопанство – избор на терен и място на разположение.
- Видове и категории рибовъдни басейни в пъстървовите стопанства.
- Мелиорации на пъстървовите басейни.
- Видове пъстървови риби.

Приложно–творческа задача: Посочете кои категории басейни липсват в пъстървовите стопанства.

Дидактически материали: снимки и табла на видове риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва устройството на пъстървовото стопанство.	10
2. Посочва видовете и описва отделните категории рибовъдни басейни.	10
3. Определя мелиорациите в пъстървовите басейни.	15
4. Описва видовете пъстървови риби.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 9: Храна и хранене на пъстърви

План–тезис:

- Видове фуражи. Пресни, свежи храни от животински произход. Храни от растителен произход.
- Комбинирани и гранулирани смески – значение.
- Приготвяне, съхраняване, транспортиране и залагане на храната.
- Техника за хранене на пъстървите – съоръжение и приложението им.

Приложно–творческа задача: Опишете режима на хранене на пъстървите.

Дидактически материали: мостри от фуражи за пъстърви.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва видовете фуражи, подходящи за хранене на пъстърви.	10
2. Посочва значението на пълноценните комбинирани и гранулирани смески.	15
3. Описва начините на приготвяне, съхраняване, транспортиране и залагане на храната.	15
4. Познава техниката за хранене на пъстървите.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 10: Хранене и отглеждане на пъстърви до еднолетна възраст

План–тезис:

- Хранене на личинки и еднолетни пъстърви – фуражи и режим на хранене. Хранителни дажби. Хранителен коефициент.
- Отглеждане на личинките и малките рибки. Контролни измервания, броене и разсаждане на рибките в отрасните басейни – същност и методи.

Приложно–творческа задача: Посочете основните фуражи за хранене на рибките през първото лято на тяхното отглеждане.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва подходящите фуражи и режима на хранене на личинките и еднолетните пъстърви.	10
2. Определя подходящи хранителни дажби.	15
3. Определя хранителния коефициент на изхранваните фуражи.	10
4. Описва технологията на отглеждане на личинките и малките рибки.	10
5. Познава контролни измервания и разсаждане на рибките в отрасните басейни.	10
6. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 11: Хранене и отглеждане на пъстървови разплодници и пъстърви за консумация

План–тезис:

- Хранене на пъстървови разплодници и пъстърви за консумация – видове фуражи и режим.
- Отглеждане на пъстървови разплодници и пъстърви за консумация.
- Технически съоръжения на рибовъдните басейни за пъстърви - елементи и устройство.

Приложно–творческа задача: Определете подходящата дажба за хранене на пъстърва за консумация.

Дидактически материали: схеми на технически съоръжения.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва видовете фуражи, подходящи за хранене на пъстърви.	10
2. Определя режима на хранене на пъстървовите разплодници и пъстървите за консумация.	15
3. Описва технологията на отглеждане на пъстървови разплодници и пъстърви за консумация.	15
4. Описва техническите съоръжения на рибовъдните басейни за пъстърви.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 12: Отглеждане на есетрови деликатесни риби

План–тезис:

- Развъждане на есетрови риби (есетра, чига). Получаване на полово зрели разплодници. Получаване, оплождане и излюпване на хайвера. Отглеждане на личинките и малките рибки до 2-3 грама.
- Миграция на рибите. Видове миграция – пасивна, активна, размножителна, миграция за отхранване и зимуване. Миграции, свързани с изменения на външните условия. Причини за възникване на миграции.

Приложно–творческа задача: Посочете най-характерния метод на развъждане, прилаган при есетровите риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва начините на развъждане на есетровите риби.	10
2. Описва технологията на получаване, оплождане и излюпване на хайвера.	10
3. Описва технологията на отглеждане на личинките и малките рибки до 2-3 г.	10
4. Описва миграцията и видовете миграция при рибите.	10
5. Посочва причините за възникване на миграцията.	10
6. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 13: Отглеждане на буфалови риби

План–тезис:

- Видове буфалови риби – стопанско значение и биологични особености.
- Отглеждане на голямоусто, малкоусто и черно буфало - технологии.
- Спортен риболов на сладководни риби. Избор на място и начин на риболов.

Приложно–творческа задача: Посочете разликите между буфаловите и шарановите риби.

Дидактически материали: снимки и табла на видове риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва стопанското значение, биологичните особености и технологията на отглеждане на голямоусто, малкоусто и черно буфало.	10
2. Описва технологията на отглеждане на голямоусто, малкоусто и черно буфало.	15
3. Описва спортния риболов на видовете сладководни риби.	15
4. Посочва подходящото място и начин на спортен риболов.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 14: Развъждане на кефалови риби

План–тезис:

- Стопанско значение и биологични особености на кефаловите риби.
- Подготовка на разплодниците. Получаване и оплождане на зрелите полови продукти.
- Отглеждане на личинките - технология.
- Спортен риболов в морето. Практически съвети за безопасен риболов.

Приложно–творческа задача: Посочете положителните качества на кефала, поради които е търсен обект на промишленото рибовъдство.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва стопанското значение и биологичните особености на кефаловите риби.	10
2. Описва подготовката на разплодниците, техниката на получаване и оплождане на зрелите полови продукти.	10
3. Описва технологията на отглеждане на личинките.	15
4. Познава изискванията за безопасен спортен риболов в морето.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 15: Морски риби, обекти на рибовъдството

План–тезис:

- Стопански значение и биологични особености на черноморския калкан и змиорка.
- Отглеждане на калкан и змиорки - технологии.
- Отглеждане на риба в морски садки - технологии.

Приложно–творческа задача: Посочете условията, при които се отглеждат морските риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва стопанското значение и биологичните особености на черноморския калкан.	10
2. Описва стопанското значение и биологичните особености на змиорката.	10
3. Описва технологията на отглеждане на калкан и змиорки.	15
4. Описва технологията на отглеждане на риба в морски садки.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 16: Рибовъдство в естествени сладководни басейни

План–тезис:

- Отглеждане на риба в големи язовири, езера, блата и реки - значение.
- Мероприятия за формиране на рибната фауна.
- Рибностопанско устройване, експлоатиране и подобряване условията на живот в езерата, блатата, напоителните канали и реките.

Приложно–творческа задача: Посочете видовете риби, отглеждани в естествени сладководни басейни.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва значението на отглеждането на риба в големи язовири, езера, блата и реки.	10
2. Описва мероприятията за формиране на рибната фауна в големите язовири, езера, блата и реки.	15
3. Описва рибностопанското устройване и начина на експлоатиране на езерата, блатата и реките.	15
4. Определя мероприятията за подобряване условията на живот в езерата, блатата и реките.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 17: Индуриални форми на рибовъдство

План–тезис:

- Затворени системи за отглеждане на риба.
- Отглеждане на риба в мрежени клетки, в басейни и садки - технологии.
- Индуриално рибовъдство в темперирани води.

Приложно–творческа задача: Посочете индуриалните форми на рибовъдство, тяхното предимство и недостатъци.

Дидактически материали: снимков материал.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва затворените системи за отглеждане на риба.	15
2. Познава технологията за отглеждане на риба в мрежени клетки.	15
3. Познава технологията за отглеждане на риба в басейни и садки.	10
4. Познава значението и условията на отглеждане на риба в темперирани води.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 18: Интегрирани рибовъдни стопанства

План–тезис:

- Съвместно отглеждане на риба и водоплаващи птици – същност и значение.
- Отглеждане на риба и свине.
- Отглеждане на риба в оризищата.
- Отглеждане на шаран в поликултура.
- Отглеждане на риба в малки язовири.
- Съоръжения и мелиоративни мероприятия в малките язовири.

Приложно–творческа задача: Посочете подходящите видове риби за отглеждане в интегрирани рибовъдни стопанства.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва съвместното отглеждане на риба и водоплаващи птици.	10
2. Описва технологията на отглеждане на риба и свине.	5
3. Описва технологията на отглеждане на риба в оризищата.	10
4. Описва отглеждането на шаран в поликултура.	10
5. Описва отглеждането на риба в малки язовири.	10
6. Описва съоръженията и мелиоративните мероприятия в малките язовири.	10
7. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

2. Критерии за оценяване

Комисията по оценяване на изпита по теория на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретният брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на втора степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика на професията и специалността се състои в решаване на практическо задание. Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно практическо задание: *Технология на отглеждане на видове риби, представляващи стопански обекти на промишленото рибовъдство.*

Например: *Отглеждане на пъстърви.*

- Пъстървови стопанства. Устройство и технически съоръжения. Мелиорации на пъстървовите басейни.
- Развъждане на пъстърви. Устройство на пъстървова риболюпилня. Инкубатори. Подготовка на пъстървовите разплодници за размножение. Получаване и осеменяване на хайвера. Осеменяване на хайвера.
- Храна и хранене на пъстърви. Видове фуражи. Хранителни дажби. Хранителен коефициент. Хранене на личинки и еднолетни пъстърви. Хранене на пъстърви за консумация и пъстървови разплодници.
- Отглеждане на пъстърви. Отглеждане на личинките и малките риби до еднолетна възраст. Отглеждане на пъстърви за консумация и пъстървови разплодници.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

<i>№</i>	<i>Критерии</i>	<i>Показатели</i>	<i>Макси мален брой точки</i>	<i>Теж ест</i>
1.	<p>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.</p> <p><i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i></p>	<p>1.1.Избира и използва правилно лични предпазни средства.</p> <p>1.2 Правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин.</p> <p>1.3.Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа и спазва предписания за своевременна реакция.</p> <p>1.4.Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</p>		<i>да/не</i>
2.	<p>Ефективна организация на работното място.</p>	<p>2.1.Поддържа инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията.</p> <p>2.2.Целесъобразно употребява суровини и материали.</p> <p>2.3. Работи с равномерен темп за определено време.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>4</p>	10
3.	<p>Спазване изискванията на нормативните документи.</p>	<p>3.1 Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица.</p> <p>3.2 Спазва изискванията на нормативните документи, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).</p>	<p>2</p> <p>3</p>	5
4.	<p>Правилен подбор на материали и инструменти съобразно конкретното задание.</p>	<p>4.1.Преценява типа и вида на необходимите материали, суровини и инструменти, нужни за изпитното задание.</p> <p>4.2.Правилно подбира количеството и качеството на необходимите суровини.</p>	<p>3</p> <p>2</p>	5
5.	<p>Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание.</p>	<p>5.1.Спазва технологичната последователност в процеса на работа.</p>	10	10
6.	<p>Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.</p>	<p>6.1.Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология.</p> <p>6.2.Крайното изделие съответства на зададените технически параметри.</p> <p>6.3.Изпълнява задачата в поставения срок.</p>	<p>4</p> <p>4</p> <p>2</p>	10

7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание.	7.1.Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности.	3	10
		7.2.Контролира техническите показатели.	2	
		7.3.Оценява резултатите, взема решения, отстранява грешките.	3	
		7.4.Прави оптимален разчет на времето на изпитното задание.	2	
8.	Защита на практическото задание.	8.1.Може да представи и обоснове приетия вариант на изпълнение на практическото задание;	5	10
		8.2.Демонстрира добра техника на презентиране.	5	
Общ брой точки:			60	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е **60**. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Тодоров, М. Рибовъдство. Земяиздат, С., 1989.
2. Георгиев, Г. Промислено рибовъдство. Земяиздат, С., 1999.
3. Грозев, Гр. Л. Хаджиниколова, Ат. Бояджиев. Сладководно рибовъдство. Дели, Пл., 1999.
4. Грозев, Гр. Ж.. Люцканова, И. Караниколов. Размножаване и отглеждане на растителноядни риби.
5. Тодоров, М. Ръководство за упражнение по рибовъдство. Земяиздат, С., 1989.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Ана Ружинова – външен експерт
2. Бончо Ружинов – външен експерт

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

..... (пълно наименование на училището/обучаващата институция)	
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ	
по професията код 624030 Рибовъд специалността код 6240301 Рибовъдство	
Изпитен билет №.....	
<i>Изпитна тема:</i>	
<i>(изписва се точното наименование на темата)</i>	
План-тезис:	
.....	
.....	
Приложна задача:	
Описание на дидактическите материали:.....	
Председател на изпитната комисия:	
<i>(име, фамилия)</i>	<i>(подпис)</i>
Директор/Ръководител на обучаващата институция:	
<i>(име, фамилия)</i>	<i>(подпис)</i>
<i>(печат на училището/обучаващата институция)</i>	

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професията код 624030 Рибовъд
специалността код 6240301 Рибовъдство**

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1. Да се

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)